

Merja Hiidensalo

AKTIONSKARTEN-OHJELMA

Kuvaus ja lausunto ohjelman sovellettavuudesta peruskoulu- ja lukio-opetuksessa

Aktionskarten-ohjelma sisältää keskeistä saksan sanastoa, joka liittyy jokapäiväiseen elämään ja kotimiljööseen. Ohjelma soveltuu eri tasoille kielenoppijoille: aiheet ovat keskeisiä ja sanasto tarjotaan rikkaassa kieliympäristössä, jolloin eri tasoiset oppijat saavat ohjelmasta irti eri asioita. Ohjelma on “kierrätyskelpoinen”: opiskelun alkuvaiheessa oleva oppija poimii aktiivisesti kenties vähemmän mutta saa “kielisuihkuja”, kokeneempi opiskelija pääsee kerta kerralta syvemmälle kieleen, ja saa siitä myös rakenteellista haastetta.

Sanasto esiintyy runsaaseen kieliaineeseen upotettuna. Oppijan tehtävänä on puhutun kielen virrasta poimia ja vaihtelevasti harjoittelemalla omaksua keskeinen sanastoaines. Ohjelman sanaston laajuus on n. 2000 sanaa. Sanasto toistuu eri harjoituksissa, sanoista lähes puolet kertautuu enemmän kuin kolme kertaa, ja suuri osa kertautuu vielä useampia kertoja.

Ohjelmassa keskeistä on kuunteleminen ja kuullun ymmärtäminen, sekä opittavan sanaston interaktiivinen harjoittaminen. Saksan kielen aktiiviseen kuunteluun on tarjolla melko vähän materiaalia, joten tällaiselle ohjelmalle lienee kysyntää. Ohjelmassa on saksalainen kertoja, jonka kanssa oppija saa sisustaa erilaisia huoneita sekä hoitaa puutarhaa. Kuunnellessaan oppija pääsee välillä itse vastailemaan kysymyksiin ja esittämään mielipiteitä. Kuuntelutilanne muistuttaa sikäli aitoa kielenymmärtämis-tilannetta, että korviin tulviva kieli on normaalitempoista eikä sitä ole pilkottu, tekstitetty tai muutoin strukturoitu.

Opittava kieliaines esiintyy eri yhteyksissä sekä puhuttuna että tekstinä, yhdistettynä vaihteleviin harjoituksiin sekä kuviin. Näin eri aistikanavat aktivoituvat, ja erilaiset oppijat saavat harjoittaa kieltä itselleen sopivimmalla tavalla. Auditiiivinen kanava on ohjelmassa keskeisellä sijalla samoin kuin aidossa kielenkäyttötilanteessakin. Asuinmiljöön kuvat rakentuvat vähitellen ja antavat visuaalisesti orientoituneen oppijan ajatustyölle tarttumapintaa. Kinesteettinen oppija saa aktiivisesti osallistua järjestelemällä esineitä kuvaan hiiren klikkauksella.

Ohjelman rakenne on helposti sekä oppijan että opettajan omaksuttavissa. Oppija saa suoriutumisestaan jatkuvaa palautetta suullisesti ohjelman kertojalta ja näytöllä tehtävien tarkistuspainikkeista. Myös kirjoitettavissa tehtävissä palauteääni varoittaa virheistä, joten oppijan ei tarvitse miettiä, mikä meni pieleen. Tukena on erilaisia apuneuvoja kuten sanasto sekä kuunneltavia tai luettavia vihjeitä. Vaikealta tuntuvaa kohtaa voi kuunnella aina uudelleen, niin monta kertaa kuin tarvitsee. Kaikki kieliaines on saatavissa näkyviin ja tulostettavissa myös tekstimuotoisena.